

3.D.1 Keteninitiatief

Samen zorgen voor minder CO2

Pijnacker, 30 juli 2019
dhr. A.H. Engelsman

Akkoord directie:

Datum:
Handtekening:

Sector Initiatief

Deelnemers;

Bedrijf: Engelsman Hoveniers B.V.
Bezoekadres: Nieuwkoopseweg 19A
Postcode en plaats: 2641 PA Pijnacker
Telefoon: 0174-290910
Fax: 0174-290920
Internet: www.engelsmanhoveniers.nl
E-mail: info@engelsmanhoveniers.nl
Contactpersoon: dhr. A. Engelsman
Aantal werknemers: 42

Partners + deelnemers

Vereniging: **VHG**
Bezoekadres: De Molen 30
Postcode en plaats: 3994 DB Houten
Telefoon: 030-6595645
Mob: 06-20 11 2808
Internet: www.vhg.org
E-mail: r.maaskant@vhg.org

INHOUD

1. Inhoud	3
1.1. Algemeen en budget	4
1.2. Opdrachtformulering en methodiek	4
1.3. Doelstelling van het onderzoek	5
1.4. Samengevat	5
1.5. Twee sporen	5
1.6. Projectafbakening	5
1.7. Opbouw van het rapport	5

2. Uitgangspunten

2.1. Inleiding	6
2.2. Doelen sectorplan	6
2.3. Ketenpartners	6

3. Resultaten

4. CO2 reductie doelstellingen

5. Conclusies en aanbevelingen

6. Colofon

Bronvermelding

CONCEPT

1. ALGEMEEN

1.1. Algemeen en budget

Het zal niemand zijn ontgaan dat er veel wordt gesproken over CO₂. Kabinetsplannen, gemeentelijke plannen en brancheplannen staan er vol mee. Dat is ook niet zo vreemd, want door alle menselijke activiteiten is de concentratie van dat broeikasgas in de afgelopen eeuw met 40% gestegen, met alle gevolgen van dien. De gemiddelde temperatuur op aarde is in diezelfde periode al 0,8 °C gestegen. In 2015 hebben vrijwel alle landen er in Parijs voor getekend om maatregelen te treffen om te voorkomen dat de temperatuur meer dan 2 graden stijgt ten opzichte van normaal. Daar is heel wat voor nodig. Veel zal worden gevraagd van overheden, burgers en bedrijven. Om daarop voorbereid te zijn en om ook een eigen bijdrage te leveren heeft de VHG het plan opgevat om een eigen sectorplan CO₂ op te stellen. In opdracht van de Branchevereniging VHG heeft Stabilitas BV al een conceptplan opgesteld. Bovendien is op basis van initiatieven in de markt in combinatie met eigen inzicht al een voorstel gedaan om het sectorplan op 3 onderdelen te focussen. Dat is allereerst DUURZAME ENERGIE, vervolgens TRANSITIE MOBILITEIT en ten slotte CIRCULARITEIT

Budget Engelsman BV Initiatief "Sector initiatief VHG"				Per jaar
Kostenpost	Aantal	Uren	Eenheid	Totaal
Bespreking te Houten	2	3,0 uur	€ 75,00	€ 450,00
Reistijd gedeeltelijk	2	2,0 uur	€ 75,00	€ 150,00
Externe ondersteuning	2	2,0 uur	€ 75,00	€ 150,00
Totaal per jaar				€ 750,00

1.2. Opdrachtformulering en methodiek

Juni 2019;

Om aan een nieuw initiatief te starten en het huidige te behouden is kennis gehaald en gebracht naar de Branche vereniging door Alex Engelsman.

Beste leden van de klankbordgroep sectorplan CO₂-VHG,

Besproken met de bijeenkomst woensdag 26 juni 2019;

1. Wat is de huidige situatie van de 3 onderdelen van het Sectorplan CO₂?
  - a. Hoeveel duurzame energie wordt ingekocht/opgewekt bij VHG bedrijven?
  - b. Hoe ver is het proces van elektrificatie van materieel en materiaal?
  - c. In hoeverre is circulariteit echt een onderdeel van het werkproces?
2. Wat is de potentiële situatie?
  - a. Hoeveel kan er door isolatie, energiezuiniger apparatuur etc. worden bespaard op inkoop/opwekken van energie? En wat zou de sector zelf aan duurzame energie op kunnen wekken?
  - b. Welke bijdrage kan verdere elektrificatie leveren aan vermindering van de CO₂ uitstoot van de sector?
  - c. Wat kan circulariteit bijdragen aan de vermindering van de CO₂ uitstoot van de sector?

3. Welke mogelijkheden kunnen we onderscheiden om de verschillende besparingsmogelijkheden na selectie uit te rollen over alle VHG-leden?
  - a. Welke mogelijkheden zijn er om "eigen opgewekte" energie te vermarkten binnen en buiten de sector? Bio Meiler?
  - b. Wat kan collectief inkopen en/of nadrukkelijker samenwerken met leveranciers bijdragen?
  - c. Kunnen we aansluiten bij andere initiatieven in de markt of hebben we een eigen rol?
4. Welke partijen zijn nodig om dit onderdeel tot een succes te maken?

1.3. Doelstelling van het onderzoek

Aanleiding Sectorplan CO2,:

VHG heeft afgelopen jaren veel vragen van leden gehad met betrekking tot CO2 en de CO2 prestatieladder. Deze vragen zijn concreet de aanleiding om aan de slag te gaan met een sectorinitiatief CO2.

De insteek:

1. De noodzaak (zie ook presentatie)
2. Doel sectorplan CO2: Branche profileren > betrokkenheid achterban stimuleren > op individueel niveau te gebruiken door leden.
3. De kansen, naar aandacht voor de waarde van groen en (toekomstige) besparingen
4. De werkwijze en planning

We hebben gekozen voor de volgende initiatieven:

1. CO2 reductie via 2 sporen:
  - i. Projecten (Projecten hebben 20x meer impact dan de locatie)
  - ii. Eigen bedrijfslocatie
2. Transitie naar duurzame energie
3. Circulariteit (deze komt verderop in de tijd en wordt een apart traject waarin verbinding met plan voor "einde afvalstoffenstatus" wordt gelegd)

Overige reacties die we meenemen:

1. Let op verschil tussen sector- en keteninitiatief
2. Kennis brengen en halen
3. Grootste verbruik in de branche zit in diesel voor groot materieel. Focus moet liggen op terugdringen brandstofgebruik, want dat is de is de bulk van de CO2 emissie.
4. Kijk naar de rol van waterstof en biodiesel
5. Leg de prioriteit van het plan niet op CO2 prestatieladder, maar op verantwoordelijkheid en kansen.
6. Sluit aan bij de stappen van de CO2 prestatieladder. Koppel de doelstelling aan de scopes van de prestatieladder > laten zien wat rechtstreeks gekoppeld is en wat los er van is
7. Geef verbeterde logistiek en slim werken een goede plek en geef aandacht aan het personeel (gedrag) en robotisering
8. Maak de reductie meetbaar en dus verbeterbaar
9. Leg in het document de link met groen voor vastlegging CO2 en dit plan voor preventie van vrijkomen van CO2
10. Kijk naar partners zoals CUMELA
11. Kijk zowel naar voorkomen dat CO2 ontstaat als zorgen voor CO2 binding door meerwaarde groen
12. Ervaring van aanwezigen (o.a. op basis van onderwijs) is dat kleine hoveniersbedrijven bijvoorbeeld nog helemaal niet veel met elektrisch materieel werken. Let er op dat zowel de koplopers als de rest en zowel de grote als de kleine bedrijven bedient worden.

1.4. Samengevat

Samengevat

- CO₂ concentratie stijgt te snel: klimaatcrisis
- Groen is van groot belang voor klimaat:
  - Opname CO₂
  - Wateropvang
  - Voorkomen hittestress
- Sector heeft veel kennis om er iets aan te doen
- Dus VHG neemt verantwoordelijkheid...
- ... en pakt de kansen

Doel sectorplan CO₂

- CO₂ prestatieladder nodig voor niveau 3, 4 en 5
- Dit wordt in toenemende mate gevraagd bij aanbestedingen
- Niet alle huidige initiatieven zijn even efficiënt
- Ontwikkelen sectorspecifieke initiatieven
- Verbinding leggen met andere partijen in groen

1.5. Twee sporen

CO₂ reductie via drie sporen:

Uit de werksessies volgt dat we het sectorplan op twee sporen gaan inzetten. Een toegespitst op de bedrijfslocatie en een toegespitst op de projecten. De derde betreft circulariteit.

Op de projecten vindt de grootste verbranding van brandstoffen plaatst en hiermee vrijkomende CO₂ emissies.

1.6. Projectafbakening

1.7 Opbouw van het rapport

Het rapport is opgebouwd in de volgende hoofdstukken welke lopende het project aangevuld worden op basis van de voortgang.

1. Inhoud

2. Uitgangspunten

3. Resultaten

4. CO₂ reductie doelstellingen

5. Conclusies en aanbevelingen

CONCEPT

2. UITGANGSPUNTEN

2.1. Inleiding

Brancheorganisatie VHG behartigt de belangen van ondernemers in het groen. Maar daarmee eigenlijk ook de belangen van alle inwoners van Nederland. Groen bevordert namelijk de gezondheid, verbetert het milieu en het binnenstadklimaat, vergroot de veiligheid en verhoogt de waarde van onroerend goed.

Groen is van groot belang voor het bestrijden van de gevolgen van klimaatverandering: groen neemt CO₂ op, zorgt voor wateropvang en helpt bij het voorkomen van hittestress. Koolstofdioxide (CO₂) vormt hierin een belangrijk aspect: het levert een heel belangrijke bijdrage aan het broeikaseffect en wordt door planten vastgelegd en deels omgezet in zuurstof (O₂).

Het is duidelijk dat er juist van een groene brancheorganisatie als de VHG een plan van aanpak mag worden verwacht om de problematiek rondom CO₂ aan te pakken. Leden van de VHG zijn Nederlandse ondernemingen met een verantwoordelijkheid in de hele klimaatambitie. Dus een plan voor de beperking van de uitstoot van broeikasgassen is eigenlijk heel normaal. Maar bovenal beschikt de sector over de kennis en de capaciteit om de mogelijkheden van groen in te zetten om de klimaatdoelen mee helpen te bereiken en tevens om bij te dragen aan de aanpassing van onze buitenruimte zodat de gevolgen van de klimaatverandering opgevangen kunnen worden.

2.2. Doelen Sector plan

Vanuit de hierboven beschreven inleiding en verantwoordelijkheid van de groene sector, zijn de volgende concrete doelen te onderscheiden voor het Sectorplan CO₂ VHG:

1. In de eerste plaats geeft het de leden van de brancheorganisatie de mogelijkheid om concrete stappen te zetten in het beperken van de CO₂ uitstoot van de eigen bedrijfsvoering en werkzaamheden;
2. Daarnaast legt dit sectorplan verbanden met andere partijen die door middel van groen invulling willen geven aan de beperking van de uitstoot van CO₂ in het bijzonder en vergroten van de waarde van groen in het algemeen. Het wordt steeds duidelijker dat naast het voorkomen van de extra CO₂ uitstoot, juist ook het vastleggen van reeds uitgestoten CO₂ moet worden gestimuleerd. Zonder die extra vastlegging zullen de gevolgen van de al uitgestoten CO₂ nog decennialang hun klimaat verstorende werk doen. Aanleg van groen is een zeer geschikt middel om CO₂ uit de atmosfeer vast te leggen. Zo hebben Zwitserse wetenschappers onlangs uitgerekend dat het planten van een biljoen bomen de beste manier is om de opwarming van de aarde tegen te gaan.
3. Dit sectorplan zal ook bijdragen aan de uitwisseling van kennis. Toeleveranciers, opdrachtgevers, uitvoerende bedrijven, brancheorganisaties en adviseurs beschikken ieder over veel kennis. Bundeling van die kennis kan tot interessante innovaties leiden die meer kunnen bijdragen aan de gekozen doelen dan dat iedere partij afzonderlijk zou kunnen bereiken. Wat dat betreft is het een kwestie van "halen" en "brengen".
4. Ten slotte helpt het lidbedrijven om verder op te klimmen op de CO₂-prestatieladder. Door deel te nemen aan een sectorinitiatief kunnen bedrijven de hoogste treden (3, 4 en 5) van de CO₂ prestatieladder bereiken. Dat hoge niveau is niet alleen onderscheidend in de markt, maar wordt in toenemende mate gevraagd bij het aanbesteden van groene diensten. Er zijn veel initiatieven waar een bedrijf zich bij aan kan sluiten om de hoogste treden van de CO₂ prestatieladder te bereiken. Niet alle initiatieven zijn echter even efficiënt. De initiatieven die in dit sectorplan staan beschreven zijn door de VHG ontwikkeld, sluiten goed aan bij de werkzaamheden in de groene sector en zijn efficiënte manieren om aan CO₂-reductie te werken.

6.0 Colofon

Bedrijf:	Engelsman Hoveniers B.V.
Bezoekadres:	Nieuwkoopseweg 19A
Postcode en plaats:	2641 PA Pijnacker
Telefoon:	0174-290910
Fax:	0174-290920
Internet:	www.engelsmanhoveniers.nl
E-mail:	info@engelsmanhoveniers.nl
Contactpersoon:	dhr. A. Engelsman

CONCEPT